

Slovníške drobtine.

V raznih urbarjih in drugih aktih loškega gospodstva iz 16. in 17. stoletja je med nemškim tekstom mnogo slovenskih izrazov, ki so še dandanes med ljudstvom navadni, kakor *robota* (Robbait), *župa* (Supp), *mernik* (Mernig, Merinckht), *lekat* (Lucath), *soršica* (Sorschiza, Sorshiza, Sorzeza, Sorsitschen), *pogača* (Pogatschen), *senožet* (Senafhett, Senaschett), *torbica* (Torbiczen), *pek* (Pekh), *sirek* (Sürigkh), *granica* (Granitz), *petak* (Petakh), *ječmen* (Jetschena), *merica* (Mericza), *tičar* (Tizher), *v pustotah* (V puftatach), *štirjak* (Stiriakh) i. t. d.

Za jezikoslovca so brez dvojbe važnejši od teh izrazov óni, ki so bili v rečenih stoletjih navadni, a so dandanes ali pozabljeni ali pa vsaj ne v rabi v tistem pomenu, kakor pred dvema stoletjema. Taki izrazi so:

Škofija. (V urbarji iz leta 1630., list 44. je povedano, kaj je bila škofija: Ein baufälliges Haus, so man auf Crainerisch „Scoffia“ nennent).

Sirnica, kmetija na planini. (Urbar iz leta 1630., list 21.: Schweig-oder Käszhueben, auf Crainerisch Sirnza genannt).

Pojezdi. (»Poieszden«). To so bili neki davki, katere so pobirali uradniki loškega gospodstva v jesenskem času. Hodili ali bolje rečeno *jezdarili* so iz županije v županijo in povsod zahtevali od podložnikov rečeni davek. Nemški izraz za pojезде „Bereitung“ se čita v aktih le malokdaj.

Lovščina („louschina“, nemški Jägerrecht). Ta izraz je zaznamenoval to, kar je bilo treba oddajati lovcem. Po Rudnem v selški dolini je znašala lovščina po dva petaka (petak = $1\frac{2}{3}$ kr.), v Selcih pa po jeden repar.

Poklon („Pokhlan“). Tudi ta izraz je zaznamenoval nekovo davščino. Po žirovski, hotaveljski, poljanski in javorski županiji so morali kmetje dokladati v županov račun še posebe po 10 kr., in sicer jedno leto kmetje po žirovski županiji, drugo leto po hotaveljski i. t. d. To doklado so zvali poklon. V Selcih, Dolenji vasi, na Rudnem, Studenem in tudi drugje so dajali kmetje namesto denarja po jedno kokoš. Davščino, katero so zvali poklon, morali so podložniki loškega gospodstva dajati brizinškim škofom že leta 1291. in 1318. (Gl. Zahn, Cod. dipl. Austr.-Fris. III. zvezek).

Omenim naj še, da so krstna imena pisana v rečenih urbarjih večinoma takó, kakor jih je ljudstvo izgovarjalo. Takó n. pr. *Juri*, *Ferni*, *Marco*, *Fanes* ali *Iban*, *Blasche*, *Urscha*, *Marusch* (Maruša), *Spella*, *Nescha* in *Nesa*, *Anicza* in *Ancza*, *Gerra* in *Gera* (Jera), *Allenkha* i. t. d.

Dr. Fr. Kos.

